

บทที่ 5

การบัญชีต้นทุนกระบวนการ

ระบบต้นทุนช่วงการผลิต หรือ ระบบต้นทุนกระบวนการ เป็นวิธีการคิดต้นทุนสำหรับกิจการอุตสาหกรรมที่มีการผลิตต่อเนื่อง ไม่สามารถแยกได้ว่าส่วนใดของการผลิตเป็นของงานชิ้นใด มีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต

ข้อแตกต่างระหว่างการบัญชีต้นทุนงานและการบัญชีต้นทุนกระบวนการ

การบัญชีต้นทุนงาน	การบัญชีต้นทุนกระบวนการ
1. มีการผลิตสินค้าที่มีลักษณะต่างกัน	1. มีการผลิตสินค้าชนิดเดียวอย่างต่อเนื่อง และสินค้าแต่ละหน่วยมีลักษณะเหมือนกัน
2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตของชิ้นงานที่ทำการผลิตแต่ละงานในบัตรต้นทุนงาน (Job Cost Sheet)	2. รวบรวมต้นทุนการผลิตแต่ละช่วงประจำแผนกที่ทำการผลิต โดยกิจการต้องจัดทำรายงานของบต้นทุนการผลิต(Department Production Report) ของแต่ละแผนก

<p>3. รายละเอียดที่บันทึกไว้ในบัตรต้นทุนงาน สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของแต่ละงานได้อย่างชัดเจน ด้วยการนำต้นทุนที่ใช้ไปทั้งหมดของงานแต่ละงานหารด้วยจำนวนหน่วยที่ผลิตของงานแต่ละงานนั้น</p>	<p>3. รายละเอียดของรายงานของงบต้นทุนการผลิตประจำแผนกจะมีความซับซ้อนมาก ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการรายงานของงบต้นทุนการผลิตในแต่ละแผนก ทำให้การคำนวณต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของแต่ละแผนก จะต้องแยกรายการให้ชัดเจน ระหว่างต้นทุนของหน่วยผลิตที่ผลิตเสร็จและโอนออก กับหน่วยระหว่างผลิตที่ค้างอยู่ในกระบวนการ</p>
--	---

การผลิตแบบกระบวนการ

แบ่งเป็น 3 ประเภท

1. การผลิตตามลำดับขั้น เป็นการผลิตที่ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดผ่านกระบวนการผลิตที่ 1 เมื่อผลิตเสร็จก็จะโอนไปยัง กระบวนการผลิตที่ 2 เช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ จนถึงกระบวนการผลิตสุดท้ายจึงโอนต้นทุนจากกระบวนการสุดท้ายไปยังสินค้าสำเร็จรูป ได้แก่ โรงงานผลิตน้ำตาล
2. การผลิตแบบคู่ขนาน เป็นการผลิตผลิตภัณฑ์เพียงชนิดเดียว แต่การนำปัจจัยการผลิตเข้าในกระบวนการสามารถทำได้มากกว่า 1 แผนก เช่น อุตสาหกรรมผลิตปลากระป๋อง
3. การผลิตแบบเลือกขั้นตอน เป็นการผลิตที่ได้ผลิตภัณฑ์มากกว่า 1 ชนิดขึ้นไป ซึ่งแต่ละชนิดไม่จำเป็นต้องผ่านทุกขั้นตอนของการผลิต

ลักษณะของการบัญชีต้นทุนกระบวนการ

การรวบรวมข้อมูลหรือการสะสมต้นทุนจะจัดทำเป็นแผนกแต่ละแผนกต้องมีการรวบรวมต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เกิดขึ้นเข้าบัญชีงานระหว่างทำในแต่ละงวด รวบรวมข้อมูลที่ผลิตเสร็จในแต่ละแผนก คำนวณต้นทุนต่อหน่วยของแผนกต่าง ๆ ในแต่ละงวด ต้นทุนรวมของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จในแต่ละแผนกจะถูกโอนออกจากบัญชีงานระหว่างทำไปยังบัญชีงานระหว่างทำในแผนกถัดไป หรือโอนเข้าคลังสินค้าในบัญชีสินค้าสำเร็จรูป

การรวบรวมต้นทุนต่าง ๆ ในการผลิต

วัตถุดิบ

การเบิกใช้วัตถุดิบในระบบต้นทุนช่วงการผลิต จะจัดทำใบเบิกแยกแต่ละแผนกเป็นคราว ๆ ไป ต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ไปในการผลิตงวดหนึ่ง ๆ สามารถหาได้ด้วยวิธีดังนี้

1.1 กรณีที่กิจการใช้วิธีการตรวจนับสินค้าคงเหลือเมื่อวันสิ้นงวด สามารถคำนวณหาปริมาณและต้นทุนวัตถุดิบที่เบิกใช้จากสูตร

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

$$= \text{วัตถุดิบคงเหลือต้นงวด} + \text{ซื้อวัตถุดิบสุทธิ} - \text{วัตถุดิบคงเหลือปลายงวด}$$

$$\text{ซื้อวัตถุดิบสุทธิ} = \text{ราคาซื้อ} + \text{ค่าขนส่ง} - \text{ส่งคืน} - \text{ส่วนลดรับ}$$

1.2 กรณีที่กิจการใช้ระบบการบันทึกวัตถุดิบคงเหลือแบบต่อเนื่อง โดยรวบรวมต้นทุนวัตถุดิบที่เบิกใช้สำหรับแผนกนั้นตลอดสัปดาห์ในใบเบิกวัตถุดิบ

ค่าแรงงาน

กิจการไม่ต้องจำแนกประเภทของค่าแรงงานว่าเป็นค่าแรงงานทางตรงหรือทางอ้อม เพียงแต่บันทึกชั่วโมงในการทำงานของพนักงานแต่ละคนจากบัตรลงเวลา แล้วนำมาสรุปเป็นบัตรบันทึกเวลา

ค่าใช้จ่ายในการผลิต

ค่าใช้จ่ายในการผลิตจะทำการรวบรวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นตามแผนกที่ผลิตนั้น ๆ เป็นการแบ่งค่าใช้จ่ายตามความรับผิดชอบซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายทางตรงของแผนกนั้น ๆ โดยบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิตแยกตามแผนก ในกรณีที่มิใช่ค่าใช้จ่ายรายการใดไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าเป็นของแผนกใดโดยเฉพาะ จะใช้การปันส่วนตามหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม

การจัดทำรายงานต้นทุนการผลิต

สามารถแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 จัดทำรายงานจำนวนหน่วยผลิตหรือปริมาณผลิต

ขั้นที่ 2 คำนวณหาหน่วยเทียบสำเร็จรูป

ขั้นที่ 3 รวบรวมต้นทุนที่เกิดขึ้นในแผนกประจำงวด

ขั้นที่ 4 คำนวณหาต้นทุนต่อหน่วยเทียบสำเร็จรูป โดยนำข้อมูลจากขั้นที่ 3 หารด้วยจำนวนหน่วยที่คำนวณได้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 5 สรุปต้นทุน โดยการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่โอนออก และงานระหว่างทำปลายงวด

รูปแบบของรายงานต้นทุนการผลิต มี 2 แบบ คือ

1. วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Method)
2. วิธีเข้าก่อน – ออกก่อน (First-in-First-out Method : FIFO)

วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Method)

เป็นการคิดต้นทุนเพียงยอดเดียว โดยรวมงานระหว่างทำต้นงวดกับต้นทุนที่เกิดขึ้นในงวดเป็นการผลิตของงวดปัจจุบัน

วิธีเข้าก่อน – ออกก่อน (First-in-First-out Method : FIFO)

วิธีนี้จะถือว่างานระหว่างทำต้นงวดเป็นผลิตภัณฑ์ที่แยกต่างหากจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตแล้วเสร็จในงวดปัจจุบัน

ตัวอย่างที่ 1 บริษัท เสื่อแดงกว่า จำกัด ทำการผลิตเสื่อสำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย โดยบริษัทจัดแบ่งกระบวนการผลิตออกเป็น 2 แผนก คือ แผนกตัด ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตัดชิ้นส่วนต่าง ๆ ของตัวเสื่อ ส่วนแผนกประกอบ ทำหน้าที่เย็บประกอบตัวเสื่อให้เป็นไปตามที่ได้ออกแบบไว้ และทำหน้าที่ตรวจสอบความเรียบร้อยของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จก่อนที่จะส่งเป็นเก็บรักษายังคลังเก็บสินค้าสำเร็จรูป

แผนกตัดมีการใช้วัตถุดิบทางตรงทั้งหมดในตอนต้นกระบวนการผลิต ส่วนค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิตที่เกิดขึ้นในแผนกตัดนี้เรียกว่า “ต้นทุนแปรสภาพ” จะถูกใช้อย่างสม่ำเสมอตลอดกระบวนการผลิต สำหรับแผนกประกอบเป็นแผนกที่รับโอนงานมาจากแผนกตัด ในการดำเนินงานการผลิตของแผนกประกอบจะไม่มีมีการใช้วัตถุดิบทางตรง มีเพียงแต่ต้นทุนแปรสภาพที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอตลอดกระบวนการผลิต ต่อไปนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนมกราคม 25x1 โดยสมมติว่าบริษัทเริ่มดำเนินงานในวันที่ 1 มกราคม 25x1 ทำให้ไม่มีงานระหว่างผลิตต้นงวด

	แผนกตัด	แผนกประกอบ
ปริมาณผลิต (หน่วย)		
หน่วยนำเข้าและเริ่มผลิต	58,000	
หน่วยที่รับโอนจากแผนกตัด		43,500
หน่วยผลิตเสร็จและโอนออกไปแผนกประกอบ	43,500	
หน่วยผลิตเสร็จโอนออกไปคลังเก็บรักษาสินค้า		35,000
งานระหว่างผลิตปลายงวด :		
แผนกตัด (วัตถุดิบทางตรง 100 % ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต 60 %)	14,500	
แผนกประกอบ (ค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิต 40 %)		8,500
ต้นทุนการผลิต (บาท) :		
วัตถุดิบทางตรง.	116,000.-	0
ค่าแรงทางตรง	96,000.-	123,000.-
ค่าใช้จ่ายการผลิต (จัดสรร)	165,000.-	184,200.-
จากข้อมูลของบริษัท เพื่อแสดงกฏจำกัด สามารถจัดทำรายงานต้นทุนการผลิต โดยจะ เริ่มรายงานต้นทุนการผลิตที่แผนกตัดตามวิธีถัวเฉลี่ย		

ขั้นที่ 1 แสดงการคำนวณและการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณหน่วยผลิตทั้งหมด ซึ่งสามารถแสดงการคำนวณและข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณหน่วยผลิตได้ดังนี้

	หน่วยนับได้
หน่วยระหว่างผลิตคงเหลือต้นงวด	0 หน่วย
หน่วยนำเข้าและเริ่มผลิตในงวดปัจจุบัน	58,000 หน่วย
รวมหน่วยนำเข้ากระบวนการ	58,000 หน่วย
หน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออก	43,500 หน่วย
หน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด (100 % ; 60 %)	14,500 หน่วย
รวมหน่วยนับที่จัดได้	58,000 หน่วย

ขั้นที่ 2 การคำนวณและแสดงข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ

$$= \text{หน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออกสำหรับการใช้วัตถุดิบทางตรง} \times \text{อัตราขั้นความสำเร็จ}$$

$$= 43,500 \text{ หน่วย} \times 100 \%$$

$$= 43,500 \text{ หน่วย}$$

หน่วยเทียบเท่าผลผลิตเสร็จของหน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออกสำหรับการใช้ต้นทุนแปรสภาพ
 = หน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออกสำหรับการใช้ต้นทุนแปรสภาพ x อัตราขั้นความสำเร็จ
 = 43,500 หน่วย x 100 %
 = 43,500 หน่วย

หน่วยเทียบเท่าผลผลิตเสร็จของหน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวดสำหรับการใช้วัตถุดิบทางตรง

= หน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวดสำหรับการใช้วัตถุดิบทางตรง x อัตราขั้นความสำเร็จ
 = 14,500 หน่วย x 100 %
 = 14,500 หน่วย

หน่วยเทียบเท่าผลผลิตเสร็จของหน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวดสำหรับการใช้ต้นทุนแปรสภาพ

= หน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวดสำหรับการใช้ต้นทุนแปรสภาพ x อัตราขั้นความสำเร็จ
 = 14,500 หน่วย x 60 %
 = 8,700 หน่วย

หน่วยเทียบเท่าผลผลิตเสร็จ	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
หน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออก	43,500 หน่วย	43,500 หน่วย
หน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด (100 % ; 60 %)	<u>14,500 หน่วย</u>	<u>8,700 หน่วย</u>
รวมหน่วยนับที่จัดได้	58,000 หน่วย	52,200 หน่วย

ขั้นที่ 3 การคำนวณและแสดงข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนรวมทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต ซึ่งจะแสดงในรายงานของต้นทุนการผลิตดังต่อไปนี้

ต้นทุนการผลิต (บาท)	ต้นทุนรวม	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
ต้นทุนงานระหว่างผลิตต้นงวด	0	0	0
ต้นทุนการผลิตสำหรับงวดปัจจุบัน	<u>377,000.-</u>	<u>116,000.-</u>	<u>261,000.-</u>
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	377,000.-	116,000.-	261,000.-

ขั้นที่ 4 การคำนวณและแสดงข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนต่อหน่วยของหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ ดังต่อไปนี้

ต้นทุนการผลิต (บาท)	ต้นทุนรวม	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
ต้นทุนงานระหว่างผลิตต้นงวด	0	0	0
ต้นทุนการผลิตสำหรับงวดปัจจุบัน	<u>377,000.-</u>	<u>116,000.-</u>	<u>261,000.-</u>
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	377,000.-	116,000.-	261,000.-
หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ		58,000 หน่วย	52,200 หน่วย
ต้นทุนต่อหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ	7.-บาท	2.-บาท	5.-บาท

ขั้นที่ 5 การคำนวณต้นทุนและแสดงข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตของสินค้าที่โอนออกจากแผนกและส่งต่อไปยังแผนกถัดไป

= หน่วยของงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด x อัตราขั้นความสำเร็จของการใช้วัตถุดิบทางตรง x ต้นทุนต่อหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จสำหรับการใช้วัตถุดิบทางตรง

$$= 14,500 \text{ หน่วย} \times 100 \% \times 2.- \text{ บาท}$$

$$= 29,000.- \text{ บาท}$$

ต้นทุนของงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวดสำหรับการใช้ต้นทุนแปรสภาพ

= หน่วยของงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด x อัตราขั้นความสำเร็จของ

การใช้ต้นทุนแปรสภาพ x ต้นทุนต่อหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จสำหรับการใช้ต้นทุนแปรสภาพ

$$= 14,500 \text{ หน่วย} \times 60 \% \times 5.- \text{ บาท}$$

$$= 43,500.- \text{ บาท}$$

ต้นทุนการผลิต (บาท)	ต้นทุนรวม	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
ต้นทุนการผลิตรวมของหน่วยผลิตเสร็จและโอนออก	304,500.-		
ต้นทุนการผลิตของหน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด	<u>72,500.-</u>	<u>29,000.-</u>	<u>43,500</u>
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	377,000.-		

วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

บริษัท เสื่อแดงกวางจำกัด
งบต้นทุนการผลิต – แผนกตัด (วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก)
สำหรับเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25x1

	หน่วยนับได้	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
หน่วยระหว่างผลิตคงเหลือต้นงวด	0		
หน่วยนำเข้าและเริ่มผลิตในงวดปัจจุบัน	<u>58,000</u>		
รวมหน่วยนำเข้ากระบวนการ	58,000		
หน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออก	43,500	43,500	43,500
หน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด	<u>14,500</u>	<u>14,500</u>	<u>8,700</u>
รวมหน่วยนับที่จัดได้	58,000	58,000	52,200
ต้นทุนการผลิต(บาท)	ต้นทุนรวม	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
ต้นทุนงานระหว่างผลิตต้นงวด	0	0	0
ต้นทุนการผลิตสำหรับงวดปัจจุบัน	377,000	116,000	261,000
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	377,000	116,000	261,000
หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ		58,000	52,200
ต้นทุนต่อหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ	7	2	5
ต้นทุนการผลิตรวมของหน่วยผลิต			
เสร็จและโอนออก	304,500		
ต้นทุนการผลิตของหน่วยงานระหว่าง			
ผลิตคงเหลือปลายงวด	72,500	29,000	43,500
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	377,000		

บริษัท เสื่อแดงกวางจำกัด
งบต้นทุนการผลิต – แผนกประกอบ (วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก)
สำหรับเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25x1

	หน่วยนับได้	หน่วยรับโอน	ต้นทุนแปรสภาพ
หน่วยระหว่างผลิตคงเหลือต้นงวด	0		
หน่วยรับโอนและเริ่มผลิตในงวดปัจจุบัน	<u>43,500</u>		
รวมหน่วยนำเข้ากระบวนการ	43,500		
หน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออก	35,000	35,000	35,000
หน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด	<u>8,500</u>	<u>8,500</u>	<u>3,400</u>
รวมหน่วยนับที่จัดได้	43,500	43,500	38,400
ต้นทุนการผลิต(บาท)	ต้นทุนรวม	ต้นทุนรับโอน	ต้นทุนแปรสภาพ
ต้นทุนงานระหว่างผลิตต้นงวด	0	0	0
ต้นทุนการผลิตสำหรับงวดปัจจุบัน	<u>611,700</u>	<u>304,500</u>	<u>307,200</u>
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกประกอบ	611,700	304,500	307,200
หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ		43,500	38,400
ต้นทุนต่อหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ	15	7	8
ต้นทุนการผลิตรวมของหน่วยผลิตเสร็จ			
และโอนออกไปยังคลังเก็บรักษาสินค้าสำเร็จรูป (35,000 * 15)	525,000		
ต้นทุนการผลิตของหน่วยงานระหว่าง			
ผลิตคงเหลือปลายงวด	<u>86,700</u>	<u>59,500</u>	<u>27,200</u>
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	611,700		

การดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิตต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 25x1 ซึ่งในกรณีนี้แผนกตัดมีงานระหว่างผลิตต้นงวดยกมาจากเดือนก่อน จำนวน 14,500 หน่วย และแผนกประกอบมีงานระหว่างผลิตต้นงวดยกมา จำนวน 8,500 หน่วย ต่อไปนี้เป็นข้อมูลการผลิตของแต่ละแผนกระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 25x1

	แผนกตัด	แผนกประกอบ
ปริมาณผลิต (หน่วย)		
หน่วยงานระหว่างผลิตต้นงวด	14,500	8,500
หน่วยนำเข้าและเริ่มผลิต	65,500	
หน่วยรับโอนจากแผนกตัด		64,000
หน่วยผลิตเสร็จและโอนออกไปแผนกประกอบ	64,000	
หน่วยผลิตเสร็จโอนออกไปคลังเก็บรักษาสินค้า		65,000

งานระหว่างผลิตปลายงวด :

แผนกตัด (วัตถุดิบทางตรง 100 % ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต 60 %)	16,000	
แผนกประกอบ (ค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิต 40 %)		7,500

แผนกตัด แผนกประกอบ

ต้นทุนการผลิตของหน่วยระหว่างผลิตต้นงวด (บาท) :

วัตถุดิบทางตรง.	29,000.-	0
ค่าแรงทางตรง	17,500.-	59,500.-
ค่าใช้จ่ายการผลิต (จัดสรร)	26,000.-	27,200.-

ต้นทุนการผลิตระหว่างงวดปัจจุบัน (บาท) :

วัตถุดิบทางตรง.	211,000.-	0
ค่าแรงทางตรง	217,500.-	345,000.-
ค่าใช้จ่ายการผลิต (จัดสรร)	401,400.-	443,800.-

จากข้อมูลของบริษัท เลือ้แต่งกว่า จำกัด สำหรับเดือนกุมภาพันธ์ 25x1 สามารถจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตของทั้ง 2 แผนก โดยจะเริ่มรายงานต้นทุนการผลิตที่แผนกตัดตามวิธีถ่วงเฉลี่ย

บริษัท เสื่อแดงกว้าจำกัด
งบต้นทุนการผลิต – แผนกตัด (วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก)
สำหรับเดือนสิ้นสุดวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 25x1

	หน่วยนับได้	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
หน่วยระหว่างผลิตคงเหลือต้นงวด	14,500		
หน่วยนำเข้าและเริ่มผลิตในงวดปัจจุบัน	<u>65,500</u>		
รวมหน่วยนำเข้ากระบวนการ	80,000		
หน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออก	64,000	64,000	64,000
หน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด	<u>16,000</u>	<u>16,000</u>	<u>9,600</u>
รวมหน่วยนับที่จัดได้	80,000	80,000	73,600
ต้นทุนการผลิต(บาท)	ต้นทุนรวม	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
ต้นทุนงานระหว่างผลิตต้นงวด	72,500	29,000	43,500
ต้นทุนการผลิตสำหรับงวดปัจจุบัน	<u>829,900</u>	<u>211,000</u>	<u>618,900</u>
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	902,400	240,000	662,400
หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ		80,000	73,600
ต้นทุนต่อหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ	12	3	9
ต้นทุนการผลิตรวมของหน่วยผลิต			
เสร็จและโอนออกไปยังแผนกประกอบ (64,000 * 12)	768,000		
ต้นทุนการผลิตของหน่วยงานระหว่าง			
ผลิตคงเหลือปลายงวด	<u>134,400</u>	<u>48,000</u>	<u>86,400</u>
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	902,400		

บริษัท เสื่อแดงกว้าจำกัด
งบต้นทุนการผลิต – แผนกประกอบ (วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก)
สำหรับเดือนสิ้นสุดวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 25x1

	หน่วยนับได้	หน่วยรับโอน	ต้นทุนแปรสภาพ
หน่วยระหว่างผลิตคงเหลือต้นงวด	8,500		
หน่วยรับโอนและเริ่มผลิตในงวดปัจจุบัน	<u>64,000</u>		
รวมหน่วยนำเข้ากระบวนการ	72,500		
หน่วยที่ผลิตเสร็จและโอนออก	65,000	65,000	65,000
หน่วยงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด	<u>7,500</u>	<u>7,500</u>	<u>3,000</u>
รวมหน่วยนับที่จัดได้	72,500	72,500	68,000
ต้นทุนการผลิต(บาท)	ต้นทุนรวม	ต้นทุนรับโอน	ต้นทุนแปรสภาพ
ต้นทุนงานระหว่างผลิตต้นงวด	86,700	-	86,700
ต้นทุนการผลิตสำหรับงวดปัจจุบัน	1,556,800	768,000	788,800
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกประกอบ	1,643,500	768,000	875,500
หาร หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ		72,500	68,000
ต้นทุนต่อหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ	23.47	10.59	12.88
ต้นทุนการผลิตรวมของหน่วยผลิตเสร็จ			
และโอนออกไปยังคลังเก็บรักษา	1,525,435**		
สินค้าสำเร็จรูป (65,000 * 23.42)			
ต้นทุนการผลิตของหน่วยงานระหว่าง			
ผลิตคงเหลือปลายงวด	118,065	79,425	38,640
ต้นทุนการผลิตรวมในแผนกตัด	1,643,500		

** คำนวณโดยพิเศษ

สรุป

ต้นทุนกระบวนการ เป็นระบบบัญชีที่สะสมต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นตามกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นการผลิตแบบต่อเนื่อง การผลิตสินค้าที่มีลักษณะแบบเดียวกันเป็นจำนวนมากๆ เช่น โรงผลิตน้ำตาล โรงผลิตปลากระป๋อง เป็นต้น และมีการจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตสามารถแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) จัดทำรายงานจำนวนหน่วยผลิตหรือปริมาณการผลิต 2) คำนวณหาหน่วยเทียบสำเร็จรูป 3) รวบรวมต้นทุนที่เกิดขึ้นในแผนก 4) คำนวณหาต้นทุนต่อหน่วยเทียบสำเร็จรูป และ 5) สรุปต้นทุนการผลิต